

Жирко Н.С., Шило В.В.

здобувачі вищої освіти 4 курсу ННП ПФПНП Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Корогод С.В.

старший викладач кафедри кримінального права та кримінології Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА КОРУПЦІЙНИХ І ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ КОРУПЦІЄЮ ПРАВОПОРУШЕНЬ ЗА СФЕРАМИ ПРОЯВУ

На сьогоднішній день в Україні будується система антикорупційного законодавства, котра охоплює будь-яку сферу суспільного життя та складається з різних нових законодавчих актів. При цьому головним визначається ЗУ «Про запобігання корупції».

Законодавець вставив чіткий перелік положень, котрі встановлюють певні обмеження, а також вимоги та процедури, які мають спрямування на запобігання корупції. Такі інструменти визначають антикорупційний механізм, та є перешкодою на шляху вчинення корупційного правопорушення.

З кожним днем кількість корупційних правопорушників зростає. Ми вважаємо, що для більшості населення надати неправомірну винагороду особі, з метою швидшого та якісного вирішення її питання стало нормою.

Законодавство встановлює низку вимог та процедур, спрямованих на запобігання корупції. Усі ці інструменти становлять комплекс антикорупційних механізмів, які виступають «бра'єрами» на шляху вчинення корупційних правопорушень.[1]

Законодавство України має мету позбутися корупційних проявів у будь-якій сфері суспільного життя. Для цього покращується правова обізнаність громадян, приймаються нові закони та нормативно-правові акти, а також створюють контролюючі органи, котрі будуть слідкувати та вчиняти усі можливі дії аби зменшити рівень корупційний і пов'язаних із корупцією правопорушень.

Головним нормативно-правовим актом з досліджуваного питання є Закон України «Про запобігання корупції», котрий визначає такі головні терміни як, корупція, корупційне правопорушення, ознаки та особливості корупційних та пов'язаних із корупцією правопорушень. Також зазначається, що корупція визначає зміст корупційного правопорушення, так як містить положення та ознаки корупції.

Відсутність будь-якої з обов'язкових ознак корупції означає відсутність корупційного правопорушення. Тому якщо особа не усвідомлювала факт отримання нею неправомірної вигоди, то в такому разі відсутні ознаки мети та діяння.

Правопорушенням, пов'язаним із корупцією визначають дію чи

бездіяльність, відсутні ознаки корупції, але при цьому наявні порушення вимоги, заборони та обмеження, котрі встановлені на законодавчому рівні та згідно з чим настає кримінальна, адміністративна, дисциплінарна та/або цивільно-правова відповідальність.

Хоча з приводу незаконного збагачення існує велика кількість різних думок. В юридичній літературі визначається, що незаконне збагачення- це таке збагачення, котре особа не може пояснити та надати докази, яким чином вона має статки та грошові кошти. Одні науковці вважають, що незаконне збагачення передбачає ознаки корупційного правопорушення, інші зазначають, що даний вид має бути взагалі виключений із законодавства про запобігання корупції та включає в себе виключно ознаки кримінального правопорушення. Думки різняться, а дослідження даного питання триває.

Ключовим критерієм, який відрізняє ці два поняття, є наявність чи відсутність ознак корупції у відповідному діянні. Саме тому, наприклад, декларування недостовірної інформації є правопорушенням, пов'язаним з корупцією, але не з корупційним правопорушенням. Вчинення правопорушень передбачає юридичну відповідальність у вигляді вживання заходів державного примусу каральної спрямованості.

За думкою одного з науковців, корупція – не просто соціальне, а й психологічне та моральне явище. Адже вона не існує відокремленою від людей – їх поведінки, діяльності. Корупція – це спосіб мислення, який зумовлює спосіб життя. Поширення та суспільна небезпека корупції відчутно зростає в період значних соціальних потрясінь, веде до ігнорування законності, залежності громадян від свавілля чиновників [2].

Виходячи із наданих статистичних даних представників засобів масової інформації, можна дійти висновку, що на практиці частіше за все гроші стають предметом корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією. Тому що саме грошові цінності частіше просять службові особи, що проявляється у формі оплати без квитанцій, благодійних внесків, оплати непотрібних послуг або просто готівкою в руки.

Ми погоджуємося із думкою науковця, про те, що корупція трапляється в будь-якій політичній та економічній системах і є складовою механізму використання суспільства бюрократичними структурами. В умовах функціонування демократичних або авторитарних механізмів забезпечення нормальної життєдіяльності соціуму корупція виступає другорядним явищем, яке істотно не впливає на загальнодержавну ситуацію або стає більш-менш контрольованою. Проте за певних умов корупція може перетворюватися на структурно-творчий елемент політичного та громадського життя суспільства. Це можливо тоді, коли серед широких верств населення переважає нестримне користолюбство.[3]

Ми підтримуємо думку, що запобігти вчиненню корупційних та пов'язаних із корупцією правопорушень можливо лише у випадку належної та достатньої оплати праці, а також при підвищенні правової усвідомленості у громадян.

Список використаних джерел:

- 1) Обмеження щодо використання службового становища – ефективний антикорупційний механізм [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: <https://km.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/print-425681.html>
- 2) Корупційні схеми та прояви корупції у сфері земельних правовідносин [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: <https://www.legalaid.gov.ua/novyny/koruptsijni-shemy-ta-proyavy-koruptsiyi-u-sferi-zemelnyh-pravovidnosyn/z>
- 3) Психологічні аспекти проявів корупції в державному управлінні. [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: <http://academy.gov.ua/ej/ej19/PDF/23.pdf>

Шупер В.В.

Зубик Ю.М.

здобувачі вищої освіти 4 курсу ННП ПФПНП Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Корогод С.В.

викладач кафедри кримінального права та кримінології
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

НЕЗАКОННЕ ЗБАГАЧЕННЯ: ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Тема незаконного збагачення вже протягом тривалого часу є актуальною у середовищі правової спільноти України. Науковцями досліджується не тільки ретроспектива даного поняття, однак і особливості кримінальної відповідальності.

В процесі постійного розвитку соціально-економічних відносин, зміни відбуваються в різних векторах життєдіяльності суспільства. Наріжним каменем на сучасному етапі економічного розвитку в Україні було і є питання незаконного збагачення, яке продовжує загрожувати економічним благам нашої держави. Поряд із інноваційними змінами в економіці змінюються і засоби вчинення саме цієї категорії кримінальні правопорушення. Це стало причиною для виведення цієї проблематики на новий рівень, який би дав можливість через її дослідження встановити ймовірні і найбільш ефективні напрямки і заходи щодо попередження і виявлення саме незаконного збагачення.

Дефініція поняття «незаконне збагачення» міститься в ст. 368-5 Кримінального кодексу України (далі – КК України), де зазначається, що «незаконне збагачення – це набуття особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, у тому числі опосередковано, активів, а також зменшення її фінансових зобов'язань, у розмірі (вартість) яких перевищує правомірно отримані доходи такої особи більше, ніж на одну тисячу